

**SURADNJA METALURŠKOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU I METALURŠKOG FAKULTETA
TEHNIČKOG UNIVERZITETA U KOŠICAMA (1980. – 2005.)**

**COLLABORATION OF METALLURGICAL FACULTY OF
THE UNIVERSITY OF ZAGREB AND METALLURGICAL FACULTY OF
THE TECHNICAL UNIVERSITY OF KOŠICE (1980-2005)**

Metalurški fakultet ove godine obilježava 45 godina od početka visokoškolske nastave i organiziranog znanstveno-istraživačkog rada u Sisku i tom prilikom ima potrebu prikazati suradnju s drugim visokoškolskim ustanovama u zemlji i u inozemstvu. Između ostaloga, obostrano vrlo uspješna suradnja ostvaruje se već godinama između Metalurškog fakulteta u Košicama i Metalurškog fakulteta u Sisku.

Prvi ugovor o suradnji između Sveučilišta u Zagrebu i Visoke tehničke škole (VTŠ) u Košicama potpisan je 7. prosinca 1978. godine. Potpisali su ga rektor VTŠ-a prof. dr. Alojz Pažák i rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. Drago Grdenić. Ugovor je trajno na snazi. Ovim ugovorom bili su obuhvaćeni slijedeći fakulteti:

- Rudarsko-geološko-naftni fakultet,
- Metalurški fakultet,
- Elektrotehnički fakultet,
- Fakultet strojarstva i brodogradnje i
- Fakultet građevinskih znanosti.

Od 18. do 22. travnja 1979. godine u Košicama je boravila službena delegacija Sveučilišta u Zagrebu u sastavu: prof. dr. Božidar Jelčić, prorektor, prof. dr. Ivo Steiner, dekan Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta, profesor više škole Ivo Gotić, Viša geotehnička škola u Varaždinu, prof. dr. Vladimir Logomerac, dekan Metalurškog fakulteta u Sisku, prof. dr. Aleksandar Šolc, Fakultet građevinskih znanosti, prof. dr. Želimir Sladoljev, dekan Fakulteta strojarstva i brodogradnje te Davor Delić, glavni tajnik Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom boravka delegacije u Košicama prorektor VTŠ-a prof. dr. Ladislav Razložnik i prorektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. Božidar Jelčić potpisali su 22. travnja 1979. godine prvi radni program za godine 1979., 1980. i 1981. (Ugovor br. 05-41/3-79).

U razdoblju od 11. do 19. studenoga 1980. godine na Sveučilištu u Zagrebu boravili su prof. ing. Vojtech Karel, CSc. (kandidat znanosti), prorektor VTŠ-a u Košicama, i docent ing. Ján Vilčko, CSc., nastavnik Fakulteta metalurškog inženjerstva. Vođeni su razgovori o sastavljanju novog radnog programa za period od 1982. do 1984. godine. Tom prilikom posjetili su Metalurški fakultetu u Sisku, gdje je sastavljen Protokol o petogodišnjoj suradnji između Metalurškog fakulteta u Košicama i Metalurškog fakulteta u Sisku. U okviru te suradnje na Fakultetu metalurškog inženjerstva u Košicama od 18. do 24. listopada 1981. godine boravio je prof. dr. Anto Markotić. Tom prilikom upoznao se s nastavnom i istraživačkom djelatnošću Katedre za željezo i ljevarstvo. Ubrzo nakon toga u uzvratni posjet dolazi ing. Štefan Majerčak, CSc., docent na Katedri za željezo i ljevarstvo Fakulteta metalurškog inženjerstva u Košicama, koji na Metalurškom fakultetu u Sisku boravi od 15. do 21. studenoga 1981. godine. Razgovaralo se o metodici nastave u metalurgiji, kao i o problemima proizvodnje sirovog željeza. Od 15. do 20. studenoga 1982. godine dr. Josip Krajcar, izvanredni profesor Metalurškog fakulteta u Sisku, boravio je na Fakultetu metalurškog inženjerstva u Košicama. Bio je gost na Katedri za željezo i ljevarstvo, gdje je razmijenio iskustva s predstavnicima Katedre te se upoznao s nastavnim programima iz studija metalurgije. Pored toga, prof. dr. Josip Krajcar je održao predavanje o karakteristikama jugoslavenske proizvodnje čelika, obišao je laboratorije i katedre, posjetio je Vychodoslovenske železiarny Košice (čeličanu i kontinuirano lijevanje), Štrbsko Pleso i Tatru. Primio

ga je i prorektor Visoke tehničke škole u Košicama. Nedugo zatim u posjet Metalurškom fakultetu u Sisku dolazi ing. Ján Vilčko, CSc., docent na Katedri za željezo i ljevarstvo Fakulteta metalurškog inženjerstva u Košicama. Na Fakultetu je boravio od 13. do 31. prosinca 1982. godine, kada je obišao laboratorije Fakulteta, održao predavanje o zahtjevima pri konstrukciji odljevaka i razmijenio iskustva s nastavnicima i stručnim suradnicima, a obišao je i pogone Željezare Sisak.

Slijedeće godine, od 4. do 13. srpnja 1983., u Sisku su na Metalurškom fakultetu boravili studenti Metalurškog fakulteta u Košicama i njihov nastavnik zadužen za studentsku ljetnu praksu u Sisku docent ing. Pavol Čizmarík, CSc. Posjetili su Institut za metalurgiju i Željezaru Sisak. U Bakru su obišli Koksaru. U Zagrebu su obišli niz kulturno-historijskih spomenika i sam grad. Uzvratno, od 14. do 23. srpnja 1983. godine, u Košicama su na VTŠ-u boravili studenti Metalurškog fakulteta u Sisku i naš nastavnik zadužen za studentsku ljetnu praksu u Košicama, izv. prof. dr. Anto Markotić. Pored upoznavanja s organizacijskom strukturom VTŠ-a studentska praksa je uključivala obilazak Východoslovenských železiarneh Košice. Studenti su upoznali grad Košice i njegove znamenitosti, a bili su i na izletu do Starog Smokovca u Visokim Tatram. Iste godine (1983.) na Metalurškom fakultetu u Sisku od 30. listopada do 7. studenog boravio je ing. Milan Miček, CSc., docent na Metalurškom fakultetu u Košicama, predstojnik Katedre za toplinsku energetiku. Posjetio je i Rudarsko-geološko-naftni fakultet u Zagrebu. U Sisku je bio gost Laboratorija za energetiku i metalurške peći, gdje se upoznao sa znanstveno-nastavnim radom, upotrebom računalne tehnike te metalurškim pećima u valjaonici traka i gredica i valjaonici šavnih cijevi te valjaonici bešavnih cijevi Željezare Sisak. Dogovorena je međusobna suradnja na problematici zagrijavanja čelika za plastičnu preradu i problematici metalurških peći. Studenti Metalurškog fakulteta ponovno su boravili u Košicama od 25. lipnja do 6. srpnja 1986. godine gdje su imali organiziranu studentsku ljetnu praksu. Nastavnik zadužen za provedbu ljetne prakse sisačkih studenata, koji je sa studentima boravio u Košicama, bio je zadužen i za boravak studenata iz Košica na Metalurškom fakultetu u Sisku od 8. do 20. srpnja 1986. godine. Tako je mr. Rade Križanić zajedno s nastavnikom zaduženim za studentsku ljetnu praksu u Sisku ing. Anom Kuckovom organizirao obilazak Željezare Sisak i upoznavanje s njezinim programom proizvodnje te posjetu Koksari Bakar u Hrvatskom Primorju. Prije toga je na Metalurškom fakultetu boravio prof. ing. Pavol Veles, CSc., priznati stručnjak iz područja fizičke metalurgije. Vodio je šire stručne razgovore i održao predavanje «Krtost mikrolegiranih čelika». Nakon toga, od 29. rujna do 12. listopada 1986. godine, na Metalurškom fakultetu u Sisku boravio je docent ing. Valér Mihalič, CSc. Bio je gost Laboratorija za čelik i ljevarstvo, gdje je mu je domaćin bio prof. dr. Josip Krajcar, 1988. godine posljednji je puta organizirana obostrana razmjena studenata zbog ljetne prakse. Za provedbu prakse sisačkih studenata u Košicama bio je zadužen mr. Ladislav Lazić, a provedbu prakse Košičkih studenata u Sisku ing. Peter Horbaj, CSc. Iako je suradnja tekla, s većim ili manjim intenzitetom, do završetka slijedećeg Protokola o petogodišnjoj suradnji (od 1986. do 1990. godine). 24. i 25. rujna 1990. godine održane su završne manifestacije u povodu obilježavanja 30. obljetnice visokoškolske nastave i organiziranog znanstvenoistraživačkog rada u Sisku. Iz VTŠ-a u Košicama, prisustvovali su rektor prof. dr. ing. František Záborský, prorektor prof. ing. Ivan Lukáč, CSc., i docent ing. Jozef Zrník, CSc. Svečani skup je pozdravio prof. František Záborský zaželjevši nastavak dotadašnje uspješne suradnje. Obljetnica je popraćena stručnom manifestacijom: 13. stručnim usavršavanjem inženjera metalurgije, posebice u području materijala (26. rujna 1990.). Tom je prigodom zapaženo predavanje održao docent ing. Jozef Zrník, CSc., nakon čega se razvila široka rasprava. Poslije osamostaljenja Republike Hrvatske suradnja s visokoškolskim organizacijama i znanstvenim institutima u inozemstvu se uspješno nastavila.

Naime, Metalurški fakultet u Košicama i Metalurški fakultet u Sisku 20. prosinca 1990. godine potpisali su u Košicama Protokol o programu suradnje za razdoblje od 1991. do 1995. godine. Programom su bile definirane zajedničke istraživačke teme, razmjena znanstvenih djelatnika i studenata i razmjena časopisa, publikacija i informacija. U ime Metalurškog fakulteta u Košicama Protokol su potpisali dekan prof. dr. ing. Ivan Imriš, i prodekan docent ing. Ladislav Pešek, CSc., a u ime Metalurškog fakulteta u Sisku dekan prof. dr. Ilija Mamuzić i prodekan docent dr. Mira Legin-Kolar. Povodom 40. obljetnice Tehničkog univerziteta u Košicama i 230 obljetnice osnivanja Rudarske akademije u Banskjoj Štiavnici od 2. do 5. listopada 1992. godine održana je međunarodna znanstvena konferencija u Košicama, u čijem je radu učestvovao dekan prof. dr. Ilija Mamuzić i 8 djelatnika Metalurškog fakulteta u Sisku. Tom je prilikom prof. dr. Ilija Mamuzić u ime rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. Marijana Šunjica pozdravio svečani skup i čestitao im na tako visokoj obljetnici od osnivanja Rudarske akademije i posebice na obljetnici Tehničkog univerziteta. Prof. dr. Iliji Mamuziću tada su uručene dvije medalje: zlatna Metalurškog fakulteta za doprinos u razvitku Fakulteta i srebrna Metalurškog fakulteta povodom obilježavanja 40. obljetnice osnivanja Fakulteta za dugogodišnju suradnju. Treba spomenuti da je prof. dr. Ilija Mamuzić, kao gostujući profesor, 1991. i 1992. godine sudjelovao u dodiplomskoj nastavi na Metalurškom fakultetu u Košicama iz predmeta Deformacija metala i Teorija plastične deformacije (ispitivanje plastičnosti i deformacijskog otpora metala). Nastavljena je i razmjena djelatnika putem Sveučilišta u Zagrebu u okviru zacrtanih kvota. Tako su od 15. do 21. lipnja 1992. godine na Metalurškom fakultetu u Sisku boravili docenti ing. Jozef Zrník, CSc., ing. Marián Buršák, CSc., i ing. Jozef Kijac, CSc. Predočivši nastavnicima i studentima Metalurškog fakulteta u Sisku rad na Metalurškom fakultetu u Košicama, predložili su teme za daljnju međusobnu suradnju.

5. i 6. prosinca 1995. godine obilježena je 35. obljetnica visokoškolske nastave i organiziranog znanstvenoistraživačkog rada u Sisku. Prigodnim riječima u ime Metalurškog fakulteta Tehničkog univerziteta u Košicama uzvanike je pozdravio docent ing. Tibor Kvačkaj, CSc., istaknuvši plodnu i dugotrajnu međusobnu suradnju. Znanstvenoj suradnji najviše je pridonio prof. dr. Ilija Mamuzić koji je 1995. godine primio srebrenu medalju Metalurškog fakulteta u Košicama za uspješnu znanstvenu suradnju, a 1997. godine srebrenu spomen-medalju povodom 45. obljetnice Metalurškog fakulteta u Košicama. Suradnju s Metalurškim fakultetom u Košicama podržavali su svi dosadašnji dekani Metalurškog fakulteta, profesori dr. Vladimir Logomerac, dr. Pavle Pavlović, dr. Josip Krajcar, dr. Darko Maljković, dr. Ilija Mamuzić i dr. Anto Markotić. Ona je obuhvaćala i povjerenstva za izbor u znanstveno-nastavna zvanja te povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskih disertacija i diplomskih radova. Prof. dr. Ilija Mamuzić i izv. prof. dr. Ladislav Lazić bili su članovi povjerenstava za izbor u zvanje profesora Metalurškog fakulteta u Košicama slijedećim nastavnicima: ing. Mariánu Buršáku, CSc., ing. Dušanu Holoubeku, CSc., ing. Tiboru Kvačkaju, CSc., i ing. Augustinu Vargi, CSc. S druge strane, prof. dr. ing. Zoltan Hosszurety iz Metalurškog fakulteta u Košicama bio je 1991. godine član povjerenstva za ocjenu i obranu doktorske disertacije mr. Ladislava Lazića na Sveučilištu u Zagrebu, a prof. dr. Ilija Mamuzić iz Metalurškog fakulteta u Sisku bio je 1996. godine član povjerenstva za ocjenu i obranu doktorske disertacije ing. Ľubomira Mihoka, CSc. na Tehničkom univerzitetu u Košicama. Prof. dr. sc. Ilija Mamuzić i docent dr. sc. Ladislav Lazić 1999. i 2000. godine bili su recenzenti znanstvenih projekata za potrebe Ministarstva školstva Republike Slovačke i Slovačke akademije znanosti. Posebno se mora istaknuti da je prof. dr. Ilija Mamuziću Tehnički univerzitet u Košicama 30. ožujka 2000. godine dodijelio počasni doktorat, između ostalog, i za presudni doprinos razvoju uspješne suradnje između Sveučilišta u Zagrebu i Tehničkog univerziteta u Košicama.

Protokol o suradnji između Metalurškog fakulteta u Košicama i Metalurškog fakulteta u Sisku ponovno je potpisan 26. ožujka 2002. godine u Košicama za period od 2002. do 2005. godine. U ime Metalurškog fakulteta u Košicama Protokol je potpisao dekan prof. dr. ing. Ľubomir Mihok, a u ime Metalurškog fakulteta u Sisku dekan prof. dr. Josip Črnko. U Košicama je 7. i 8. studenog 2002. godine održana proslava 50. obljetnice osnivanja Metalurškog fakulteta Tehničkog univerziteta u Košicama (osnovanog 8. srpnja 1952. godine) i 240. obljetnice osnivanja Rudarske akademije u Banskej Štiavnici, prve na svijetu visoke škole rudarstva i metalurgije (osnovane 13. prosinca 1762. godine), na čijoj tradiciji počiva i djelovanje Metalurškog fakulteta u Košicama. U ime Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na proslavi su bili prisutni prof. dr. Anto Markotić, kao prethodni dekan i tadašnji prodekan za znanost, i prof. dr. Josip Črnko, kao tadašnji dekan. U znak priznanja za ostvarenje visokokvalitetne suradnje povodom 50. obljetnice Tehničkog univerziteta u Košicama primili su povelju i brončanu medalju koju im je na prigodnoj svečanosti 7. studenoga 2002. godine uručio rektor prof. dr. dr.h.c. ing. Juraj Sinay. Prof. dr. Ilija Mamuzić primio je zlatnu medalju povodom 50. obljetnice Rudarskog fakulteta za uspješnu dugogodišnju suradnju. Prilikom boravka na Metalurškom fakultetu u Sisku 20. lipnja 2002. godine, dekan Metalurškog fakulteta u Košicama prof. dr. ing. Ľubomir Mihok za višegodišnju suradnju i afirmaciju metalurške struke, a povodom 50. obljetnice utemeljenja Metalurškog fakulteta u Košicama, uručio je profesorima dr. Iliji Mamuziću, dr. Anti Markotiću i dr. Josipu Črnku te docentima dr. Ladislavu Laziću i dr. Faruku Unkiću srebrenu Spomen-medalju s likom Marije Terezije. U navedenom periodu razvila se i naročito dobra suradnja između Laboratorija za kemiju Metalurškog fakulteta u Sisku i Katedre za keramiku Metalurškog fakulteta u Košicama. Zahvaljujući šefu Katedre za keramiku docentu ing. Tarziciusu Kuffi, CSc., docent dr. Damir Hršak iz Laboratorija za kemiju posljednjih godina u nekoliko je navrata po više tjedana boravio u Košicama. Suraduje s višim asistentom dr. ing. Gabrielom Sučikom na hidrometalurškoj pripravi silicijevog dioksida magnezijevog oksida izluživanjem serpentinita i pripravi praha silicijevog nitrida karbotermijskom redukcijom silicijevog dioksida. Ovdje treba spomenuti da je 2005. godine prof. ing. Marián Buršák, CSc., iz Metalurškog fakulteta u Košicama bio član povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskog rada Anite Štrkalj na Metalurškom fakultetu u Sisku.

Novi Protokol o suradnji između Metalurškog fakulteta Tehničkog univerziteta u Košicama i Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za period od 2006. do 2010. godine, potpisan je 21. lipnja 2005. godine u Košicama. U ime Metalurškog fakulteta u Košicama Protokol je potpisao dekan prof. ing. Karel Tomášek, CSc., a u ime Metalurškog fakulteta u Sisku dekan prof. dr. Josip Črnko. Potpisivanju Protokola prisustvovali su i prodekani za znanost obaju Fakulteta, docent ing. Štefan Nižnik, CSc., i izv. prof. dr. Ladislav Lazić, koji su pripremili nacrt Protokola. Smatramo da je Protokol o suradnji koji definira znanstvene teme i njihove nositelje te uvjete putovanja i boravka na izvanrednu korist kako Metalurškog fakulteta u Sisku, tako i Metalurškog fakulteta u Košicama. Tijekom dvadeset i pet godina kao rezultat međusobne znanstvene i stručne suradnje u koautorstvu su publicirana 62 članka u časopisima i 28 članaka u zbornicima radova. Nakon potpisivanja Protokola u Košicama, profesori dr. Josip Črnko i dr. Ladislav Lazić prisustvovali su proslavi 50. obljetnice osnivanja Katedre za peći i metaluršku energetiku (osnovane u travnju 1954. godine), koja je održana u sklopu 9. međunarodne konferencije «Transformacije energije u industriji» u Staroj Lesni – Visoke Tatré.

Suradnja između Katedre za toplinsku energetiku Metalurškog fakulteta u Košicama i Katedre za energetiku i strojarstvo Metalurškog fakulteta u Sisku (osnovane u prosincu 1974. godine) započela je 7. studenog 1983. godine, kako je već spomenuto, kada su docent ing. Milan Miček, CSc., predstojnik Katedre za toplinsku energetiku i izv. prof. dr. Josip Črnko, predstojnik Laboratorija za energetiku i strojarstvo, dogovorili suradnju na problematici zagrijavanja čelika za plastičnu preradu i problematici metalurških peći. Od 1986. do 1992. godine suradnju dogovaraju i vode docent ing. Dušan Holoubek, CSc., predstojnik Katedre za toplinsku energetiku, i prof. dr. Josip Črnko, predstojnik Zavoda za preradu i površinsku obradu metala, energetiku i strojarstvo, a od 1992. godine pa do danas prof. ing. Augustin Varga, CSc., predstojnik Katedre za peći i toplotehniku, i izv. prof. dr. Ladislav Lazić, voditelj Laboratorija za energetiku i strojarstvo, odnosno prodekan za znanost Metalurškog fakulteta u Sisku, koji je od samog početka (1983.) bio uključen u međusobnu suradnju. Prilikom svečanog otvaranja Konferencije 23. lipnja 2005. godine za dugogodišnju uspješnu suradnju s Katedrom za peći i toplotehniku dekan Metalurškog fakulteta u Košicama prof. ing. Karel Tomašek, CSc., uručio je priznanje u obliku kristalne kupe sa simbolima Metalurškog fakulteta i Tehničkog univerziteta u Košicama profesorima dr. Josipu Črnku i dr. Ladislavu Laziću.

Vjerujemo da će se visoka kvaliteta uzajamih odnosa zadržati i u daljnjem razdoblju na zadovoljstvo Metalurškog fakulteta Tehničkog univerziteta u Košicama i Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.